

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/84/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114219509
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114219509.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, proti žalovanej I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 6 426,56 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C 276/2014-71 zo dňa 5. 2. 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 420,43 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 5 009,48 Eur odo dňa 23.11.2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V časti zmluvných úrokov za obdobie po splatnosti úveru žalobný návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že po konečnej splatnosti úveru žalobcovi neprináležia zmluvne dohodnuté úroky z úveru vo výške 14,90 % ročne z istiny.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov v plnom rozsahu, nakoľko mal neúspech len v nepatrných častiach.

Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola dňa 1.6.2010 podpísaná Zmluva o splátkovom úvere č. 0505384513, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 6 000 eur pri dohodnutej úrokovej sadzbe vo výške 14,90 % ročne. Zároveň sa žalovaná zaviazala splácať poskytnutý úver v mesačných splátkach, ktoré do 30.6.2010 predstavovali sumu 76,49 eur a od 27.7.2010 predstavovali sumu 122,94 eur. Tieto splátky sa žalovaná zaviazala uhrádzať žalobcovi vždy do 27. dňa toho ktorého mesiaca. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 27. mája 2017, ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 17,70% a priemerná hodnota RPMN bola vo výške 18,59%. Z dôvodu neplnenia si povinnosti žalovanej ako dlžníčky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere č. 505384513, žalobca v súlade s bodom 7.6.1. písm. a/ Všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to ku dňu 19. novembra 2013. Žalovaná nezaplatila žalobcovi dlžnú sumu pohľadávky a to ani napriek predžalobnej výzve žalobcu zo dňa 20.2.2014.

Preto súd vyhovel žalobe v časti o zaplatenie nesplatených úrokov vo výške 5 009,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 5 009,48 Eur odo dňa 23.11.2013 (ku dňu zosplatenia

úveru) do zaplataenia, v časti nezaplataeného splatného kapitalizovaného zmluvného úroku vo výške 14,9 % ročne od 02.03.2012 do 19.11.2013 (ku dňu zosplataenia úveru) vo výške 1 284,24 Eur a kapitalizovaných úrokov z omeškania od 01.08.2013 do 22.11.2013 vo výške 126,71 Eur.

Žaloba bola zamietnutá v časti zmluvných úrokov vo výške 14,9 % ročne zo sumy 5 009,48 eur od 23.11.2013 do zaplataenia. V rozhodnutí prvostupňový súd okrem iného uviedol, že v danom prípade žalobca nemá právo na zmluvné úroky vo výške 14,9 % ročne zo sumy 5 009,48 eur od 23.11.2013 (kedy došlo k zosplataeniu úveru) do zaplataenia. Súd prvého stupňa nemal žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátným právnym úkonom. Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú medzi podstatné náležitosti úveru nepatria. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie, dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby- doby splatnosti úveru nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru iba úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplátným úrokom, ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny limit.

Nárok žalobcu bol zamietnutý aj v časti zmluvne dohodnutých úrokov vo výške 14,90% ročne z istiny za obdobie od 2.3.2012 do 22.11.2013. Súd prvého stupňa ich priznal vo výške 14,90 % ročne z nesplataenej časti istiny, ale iba za obdobie od 02.03.2012 do 19.11.2013, kedy zo strany žalobcu bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru.

Proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v časti, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

Žalobca mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o nepriznaní úrokov za obdobie po splatnosti úveru vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to nesprávneho právneho názoru súdu prvého stupňa, že po konečnej splatnosti úveru žalobcovi neprináležia zmluvne dohodnuté úroky z úveru vo výške 14,90% ročne z istiny, ale len úroky z omeškania. Tento právny názor súd prvého stupňa bližšie neodôvodnil, teda z odvolaním napadnutého rozhodnutia je nezistiteľné, o aké zákonné ustanovenia, prípadne ustanovenia zmluvy, súd prvého stupňa tento názor opiera, ani to, akými právnymi úvahami sa pri formulácii tohto právneho názoru riadil. Odvolateľ poukázal na ustanovenie bodu 7.4.2 Všeobecných obchodných podmienok a uviedol, že z tohto ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok k posudzovanej zmluve, ktoré sa stali súčasťou zmluvného vzťahu podľa ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, je zrejmé, že platenie úrokov bolo dohodnuté až do reálneho splataenia úveru, nielen do konečnej splatnosti úveru.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd preskúmal rozsudok prvostupňového súdu v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O. s. p. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým žaloba bola v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktoré odvolaním žalobcu napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Žalobca v podanom odvolaní namieta neprávne právne posúdenie veci, ako aj záver prvostupňového súdu o nesprávnych skutkových zisteniach (§ 205 ods. 2, písm. f/, d/ O.s.p.).

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Pokiaľ ide o vec samú, je potrebné konštatovať, že vo vzťahu k zamietavej časti výroku rozsudku, súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, a na jeho základe správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 369 ods. 1, 3 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Problematikou prípustnosti zmluvných úrokov za obdobie po splatnosti úveru sa zaoberal Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku 6Co 182/2011 zo dňa 18.9.2012 vyslovil tento právny názor: „Pokiaľ si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby splatnosti nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop... Za čas po splatnosti úveru má teda veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecným záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Takýmto neprípustným navyšovaním úrokov z omeškania je aj právna konštrukcia navýšenia úrokov z omeškania o úroky za úver, napr. zmluvnou podmienkou o platení úrokov za úver do zaplatenia aj po splatnosti úveru a teda počas omeškania. Úverové obdobie nie je podstatnou zložkou úveru, ale pokiaľ sa úver podmieňuje úverovým obdobím, zákonite nastáva zmluvne dohodnutá splatnosť úveru a ku dňu splatnosti má dlžník povinnosť zaplatiť úver a úroky. Pokiaľ žalobca predformuloval žalovanému spotrebiteľovi klauzulu, podľa ktorej má žalovaný platiť po splatnosti, a teda po vzniku omeškania nielen úroky z omeškania, ale ďalej aj odplatné úroky, ako keby ďalšiu cenu úveru, tak sa neprípustne dostáva zmluva do rozporu so zákonom, pretože dochádza k prevýšeniu zákonom stanovenej výšky úrokov z omeškania... V tejto časti v takom prípade je zmluva pre rozpor so zákonom neplatná (§ 39 OZ)“.

Navyše odvolací súd už v minulosti vyslovil právny názor, že po splatnosti úveru má veriteľ právo na primeranú sankciu za porušenie záväzku splácať úver. Požiadavku primeranej sankcie nemusí naplňať pritom len zákonný úrok z omeškania. Nesmie sa však obchádzať zákonný limit úrokov z omeškania.

Pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

Správne túto situáciu rozanalyzoval súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia a v závislosti od toho upravil sumy, ktoré je možné priznať žalobcovi a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý je taktiež vecne správny.

V ostatnom poukazuje odvolací súd na výstižné a správne dôvody súdu prvého stupňa uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd len dodáva, že s touto námietkou sa nestotožňuje a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom prvostupňový súd vychádzal aj z rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 20Co/144/2014) považuje za dostatočné.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.